

Energetický regulační úřad
Masarykovo náměstí 5
586 01 Jihlava

V Praze, dne 19. února 2024

Věc: Přípomínky a podněty NET4GAS, s.r.o. do veřejného konzultačního procesu podle čl. 26 nařízení Komise (EU) 2017/460 (NC TAR)

Vážená paní, Vážený pane,

společnost NET4GAS, s.r.o. předkládá níže své podněty a připomínky k dokumentu ERÚ předloženému do veřejného konzultačního procesu podle čl. 26 nařízení Komise (EU) 2017/460 (NC TAR), který byl zahájen dne 18.12.2023.

1. PŘETRVÁVÁNÍ DUÁLNÍHO REGULATORNÍHO REŽIMU (KOMBINACE VÝNOSOVÉHO A CENOVÉHO STROPU) NEODPOVÍDÁ ZÁVAŽNOSTI RIZIK PROVOZOVATELE PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY A BUDOUCÍM NEJISTOTÁM V TOCÍCH PLYNU

Přípomínka ke straně 8, kapitola 7.1 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

Právní a regulatorní důvody pro zavedení režimu jediného výnosového stropu

Navrhujeme zavést koncepční řešení v podobě režimu jediného výnosového stropu, tj. režimu, který je uplatňován v naprosté většině členských států Evropské unie, pod který bude zahrnuta celá přepravní soustava NET4GAS. Duální systém cenové regulace, který je nyní uplatňován v České republice, je relativním unikátem. Důvodem pro jeho zavedení byly (historicky) vysoké tranzitní toky z Ruské federace. Tento důvod ovšem nadále neplatí, přičemž aktiva provozovaná společností NET4GAS mají pro Českou republiku nepochybně stále strategickou hodnotu – nejen z hlediska bezpečnosti dodávek zemního plynu, ale i z hlediska hodnoty využitelné v rámci propojení funkcí plynárenské a elektrizační soustavy (tzv. „sector-coupling“), včetně budoucího přechodu na nízkouhlíkové plyny a vodík.

Nutnost navrhované změny cenové regulace vyvstala v důsledku ruské agrese na Ukrajině, přerušeni nebo omezení dodávek ruského plynu do některých členských států Evropské unie, záměru Evropské unie (a několika členských států EU včetně České republiky) snížit dovoz ruského plynu a navazujícího zcela

zásadního omezení tranzitní role přepravní soustavy České republiky. Z této dosavadní tranzitní role po desetiletí významně těžili i koneční zákazníci v České republice.

V důsledku těchto změn významně vzrostla nejistota na trhu. Jakékoliv predikce a předpoklady, na kterých je cenová regulace nutně založena a na kterých jsou závislé výnosy společnosti NET4GAS, jsou proto značně nejisté.

Duální režim cenové regulace neposkytuje dostatečnou ochranu před aktuální nejistotou na trhu. V jejím důsledku tak může při zachování duálního režimu dojít k situaci, kdy výnosy z činnosti přepravy plynu v České republice nebudou pokrývat ekonomicky oprávněné náklady, odpisy a přiměřený zisk. Společnost NET4GAS v této souvislosti podotýká, že ratingová agentura Fitch Ratings odhaduje, že (očekávaná) účetní ztráta NET4GAS za rok 2023 bude činit více než 1,5 miliardy Kč (oficiální údaj bude po účetní závěrce publikován standardním způsobem). Jde o zcela neudržitelnou (a pravděpodobně také zcela bezprecedentní) situaci pro provozovatele přepravní soustavy, který plně podléhá cenové regulaci.

Udržování duálního režimu regulace dále zvyšuje nejistotu činnosti přepravy plynu a riziko, že společnost NET4GAS bude generovat účetní ztrátu také v roce 2025. To ve svém důsledku výrazně zhoršuje postavení NET4GAS při obstarávání nutných finančních prostředků od finančních institucí, které NET4GAS musí vyjednat v následujících letech.

NET4GAS dále dodává, že zavedení regulatorního režimu jediného výnosového stropu:

- (i) do značné míry omezuje negativní dopady rizik uvedených níže v dokumentu (s výjimkou připomínky č. 8, která je na zavedení jediného výnosového stropu relativně nezávislá), jelikož lze jejich následky, pokud příslušným připomínkám Energetický regulační úřad nevyhoví, vypořádat v rámci regulačního účtu a
- (ii) režim jediného výnosového stropu umožňuje Energetickému regulačnímu úřadu sledovat i jiné priority činnosti přepravy plynu. Takovými prioritami mohou být zajištění konkurenceschopných výší přepravních tarifů a zachování pobídek pro skladování zemního plynu v podzemních zásobnících plynu v podobě 100% slevy na přepravu plynu do a z podzemních zásobníků plynu, jak jsou naznačeny níže v připomínce č. 4 resp. 3.

2. PONECHÁNÍ REŽIMU CENOVÉHO STROPU V KOMBINACI S PŘÍLIŠ OPTIMISTICKÝM PLÁNEM REZERVOVANÝCH KAPACIT PROHLUBUJE RIZIKO ZTRÁTY PROVOZOVATELE PŘEPRVNÍ SOUSTAVY

Připomínka ke straně 9, kapitola 7.2 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

Celková hodnota plánovaných tranzitních kapacit (190 GWh/den/rok), jež byla použita pro výpočet cen v CWD modelu pro rok 2025, se v současnosti jeví jako přehnaně optimistická. Domníváme se, že pro rok 2025 nelze očekávat rezervaci kapacit mezi systémy na této úrovni, zejména z těchto důvodů:

- A. Přepravovaný objem ruského plynu přes Ukrajinu setrvává na vysokých úrovních, v důsledku čehož dodávky plynu z Ukrajiny na Slovensko přes hraniční bod Velké Kapušany mnohdy překračují 400 GWh/d.

Dosažení rezervace tranzitních kapacit ve výši 190 GWh/d není pravděpodobné, pokud nedojde k zásadnímu omezení přepravy ruského plynu přes Ukrajinu, díky čemuž by se dal předpokládat zvýšený tranzit plynu přes Českou republiku pro zásobování jihovýchodní Evropy.

Dle aktuálních informací lze za pravděpodobnější považovat scénář, že tranzit ruského plynu přes Ukrajinu bude zachován i po roce 2024, čímž by zůstal potenciál pro tranzit plynu přes Českou republiku výrazně omezen. To lze dovodit také z aktuálních informací s ohledem na nadále platné kontrakty na dodávku ruského plynu mj. na Slovensko (s expirací v roce 2028) a do Rakouska.

- B. Vyššímu tranzitu plynu přes Českou republiku aktuálně nenahrává ani současná situace na trzích s plynem, a to zejména z důvodu:
- i. vysoké ceny přepravy plynu v Německu kvůli zavedení a postupnému nárůstu nově zavedeného poplatku, tzv. “gas storage neutrality charge”, který je od 1. 1. 2024 stanoven ve výši 1,86 EUR/MWh i na výstupních bodech z Německa do České republiky a s jehož aplikací se uvažuje až do března 2027,
  - ii. výrazného poklesu poptávky po plynu napříč Evropou,
  - iii. rychlého rozvoje alternativních zdrojů plynu ve Středomoří, které omezují potenciál tranzitu plynu přes Slovensko do Itálie, a
  - iv. omezené potřeby tranzitu plynu přes výstupní bod Waidhaus do Německa, kdy mj. také zásobování z dalších zdrojů, včetně Francie, zmírnilo problém úzkého kapacitního hrdla německého severo-jížního propojení.
- C. I z výše uvedených důvodů úroveň skutečných rezervací kapacit mezi systémy v roce 2023, kdy se již plně projevíly důsledky změny toků plynu v Evropě následkem rusko-ukrajinského konfliktu, dosáhla hodnoty pouze 64 GWh/den/rok (bez zahrnutí úmyslně nehrazených kapacit OOO Gazprom export).
- D. Výsledek poslední aukce ročních přepravních kapacit také neindikuje větší potenciál tranzitu plynu, protože celkové rezervace na výstupních přeshraničních bodech soustavy dosáhly pro plynárenský rok 2023/24 hodnoty 28,8 GWh/den. Rezervace ročních tranzitních kapacit tak byly dokonce nižší, než v předcházejícím plynárenském roce 2022/23.
- E. I v případě nyní nepředpokládaného vyššího požadavku trhu na tranzit plynu přes Českou republiku by mohl být tento potenciál limitován nízkou úrovní pevných přepravních kapacit na výstupním hraničním bodě VIP Brandov z Německa do České republiky. Odstranění tohoto kapacitního deficitu, který byl zapříčiněn změnami v konfiguraci německé přepravní soustavy reagujícími na odklon od dodávek ruského plynu, je závislé zejména na výstavbě/posílení kompresních stanic Rehden a Wittenburg v Německu plánované až v letech 2027-2029.

NET4GAS podotýká, že se zdaleka nejedná o úplný přehled důvodů, které mohou ovlivnit objem tranzitních toků v roce 2025. Každopádně důsledkem je, že na rozdíl od období před ruskou agresí na Ukrajině nelze činit jakkoliv spolehlivé predikce ohledně budoucích tranzitních toků plynu.

I přes uvedené důvody, které v krátkodobém horizontu následujících let nasvědčují spíše sníženým objemům tranzitních toků přes Českou republiku, existují zejména ve střednědobém a delším časovém horizontu i pozitivní signály o možnostech vyššího využití zemního plynu, které jsou spojené zejména s přechodem od uhlí k plynu, nebo například i s využitím plynových elektráren jako náhrady za uhelné elektrárny v Německu (což má být dosaženo do roku 2030). Německá vláda v této souvislosti oznámila ambiciózní plán na financování podpory výstavby plynových elektráren o výkonu 10 GW (z odhadovaného celkového potřebného dodatečného výkonu 25 GW), které by později měly být konvertovány pro spalování vodíku (2035-2040). I v České republice existují indikace o zamýšlené výstavbě výroben elektřiny z plynu až do úrovně 4 GW do roku 2030.

Naplnění predikce tranzitních toků je nadto závislé na okolnostech, nad kterými NET4GAS nemá žádnou kontrolu. Rizika nenaplnění predikce ovšem – při zachování duálního režimu regulace – nese NET4GAS v plné míře. Jediný výnosový strop, jak je navrhován v připomínce č. 1 výše, rizika související s nesprávnou predikcí v podstatné míře omezuje.

Navrhujeme úpravu/snížení plánovaného množství rezervované kapacity mezi systémy na realistickou úroveň.

3. PONECHÁNÍ REŽIMU CENOVÉHO STROPU A UPLATNĚNÍ 100% SLEVY NA PŘEPRAVU DO/Z PODZEMNÍCH ZÁSOBNÍKŮ PLYNU ALOKOVANÉ I NA VÝSTUPNÍ PŘESHRAŇNÍ BODY ZVYŠUJE RIZIKO PROVOZOVATELE PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY, ŽE TATO SLEVA NEBUDE ZÁKAZNÍKY UHRAZENA

Připomínka ke straně 12, kapitola 7.4 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

Použití 100% slevy na přepravu do/z podzemních zásobníků plynu, tedy nad rámec minimální zákonné slevy 50 %, a její následná realokace na výstupní přeshraniční body soustavy zvyšuje riziko nepokrytí nákladů soustavy zahrnutých do režimu cenového stropu. Výše takto realokovaných nákladů činí 377 mil. Kč. V případě vysoce pravděpodobně nižších rezervací kapacit mezi systémy než těch, jež byly použity v konzultačním CWD modelu (190 GWh/den/rok), bude na poskytnutí takto vysoké slevy doplácet provozovatel přepravní soustavy bez jakékoliv kompenzace. Toto riziko je dále zvýšeno použitím tarifního benchmarku (viz připomínka v bodě č. 4). Tedy i kdyby se hypoteticky naplnila plánovaná tranzitní kapacita 190 GWh/den/rok, nedošlo by ke škodě provozovatele přepravní soustavy k plné úhradě poskytnuté slevy. K těžké situaci došlo i v předcházejícím roce 2023, a rovněž dojde i v roce 2024 – tedy provozovatel přepravní soustavy na vlastní účet nesl/ponese částečné náklady (související s nízkou tranzitní přepravou) související s poskytnutím 100% slevy přepravy do/z podzemních zásobníků.

Navrhujeme úpravu/snížení plánovaného množství rezervované kapacity mezi systémy na realistickou úroveň (viz připomínka v bodě 2) a uplatnění pouze povinné minimální slevy 50 %, nebo zavedení regulatorního režimu jediného výnosového stropu (viz připomínka v bodě 1).

4. UPLATNĚNÍ TARIFNÍHO BENCHMARKU SNÍŽUJÍCÍHO TARIFY NA PŘEŠHRANIČNÍCH BODECH VŮČI JEJICH ÚROVNI VYPLÝVAJÍCÍ Z CWD REFERENČNÍ CENOVÉ METODOLOGIE VELMI PRAVDĚPODOBĚ POVEDE K DALŠÍMU PROHLoubENÍ ZTRÁTY PROVOZOVATELE PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY Z REŽIMU CENOVÉHO STROPU

Přípomínka ke straně 12, kapitola 7.4 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

Použití cenového benchmarku s jinými státy/přepavními trasami, ze kterého vyplynulo snížení cen oproti referenčním cenám vycházejícím z CWD modelu, dále zvyšuje riziko provozovatele přepravní soustavy související s neuhrazenými náklady v režimu cenového stropu. Snížení cen na úroveň benchmarku vede k dalšímu prohlubování potenciální ztráty z nedostatečných rezervací kapacit. De facto tak rovněž dochází k eliminaci deklarované rizikové prémie v režimu cenového stropu, dokonce se po benchmarku tarifů implicitní úroveň WACC odpovídající relevantním tranzitním výnosům pro rezervované kapacity 190 GWh/den/rok dostává pod úroveň WACC pro režim výnosového stropu (6,51 %). Aby toto riziko tarifního benchmarku bylo eliminováno, musel by objem skutečně rezervovaných tranzitních kapacit překročit použitý nadhodnocený plán 190 GWh/den/rok (viz připomínka v bodě č. 2) ještě o dalších 27 %.

Případný pozitivní dopad použití optimálního cenového benchmarku pro snížení tarifů, což by potenciálně vedlo ke zvýšenému objemu rezervací kapacit a vyšším tranzitním výnosům, nemůže dle našeho názoru postačovat ke kompenzaci rizika nadále nedostatečného objemu výnosů k pokrytí relevantních provozních a kapitálových nákladů v režimu cenového stropu.

Co se týče cenových srovnávání mezi zeměmi obecně, máme za to, že například poměr rozdělení regulovaných výnosů mezi vstupní a výstupní body (tzv. E/X split) je v České republice nezvykle nízký a mohl by být zvýšen. Tento krok by mohl mít za určitých okolností (přebytek plynu na domácím trhu) potenciál ke zvýšení objemu přepravy přes výstupní přeshraniční body.

Z titulu změn v tocích plynu přes Českou republiku promítajících se do nejistoty plánování rezervací kapacit a do obtížnosti stanovení optimální benchmarkové ceny tranzitu, která by minimalizovala nákladová rizika provozovatele přepravní soustavy, navrhujeme zavedení regulatorního režimu jediného výnosového stropu (viz připomínka v bodě 1).

5. PLÁN REZERVOVANÝCH KAPACIT NA VÝSTUPNÍCH BODECH V RÁMCI SYSTÉMU JE PODHODNOCEN

Přípomínka ke straně 11, kapitola 7.3 a straně 12, kapitola 7.4 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

Použití celkové plánované rezervované kapacity na výstupních bodech v rámci systému ve výši 503,62 GWh/den/rok do modelu CWD je podhodnoceno, neboť aktuální smluvní kapacity provozovatelů distribučních soustav (DSOs) zanesené v propojovacích/připojovacích smlouvách dosahují hodnoty

1 442,75 GWh/den/rok, tudíž příslušná alokace celkových nákladů/výnosů soustavy a ceny pro zákazníky v rámci systému by měly být vyšší, než jsou navrhovány.

Tento, poměrně výrazný rozdíl výstupních kapacit na straně DSOs tak kontrastuje s volbou velmi optimistického plánu rezervovaných kapacit pro rok 2025 na straně tranzitní přepravy vůči realistickým očekáváním založeným na skutečně rezervovaných kapacitách pro rok 2024 či v předchozím roce 2023.

Naše dosavadní zkušenosti z jednání o potřebných kapacitách mezi přepravní a distribučními soustavami ukazují, že provozovatelé distribučních soustav mají zájem mít i do budoucna nadále k dispozici stávající kapacity z uzavřených smluv (tj. 1 442,75 GWh/den/rok).

Navrhujeme úpravu/zvýšení plánovaného množství rezervované kapacity pro zákazníky v rámci systému na úroveň z propojovacích/připojovacích smluv.

6. PROVÁZANOST MEZI REŽIMY VÝNOSOVÉHO A CENOVÉHO STROPU JE NAZNAČENA POUZE KVALITATIVNĚ, POPIS NEPOSKYTUJE KVANTITATIVNÍ ZÁRUKU PRO DOSAŽENÍ ÚROVNĚ VÝNOSŮ PROVOZOVATELE PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY POTŘEBNÝCH K ÚHRADĚ NÁKLADŮ NEZBYTNÉHO ROZSAHU KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

Připomínka ke straně 9, kapitola 7.2 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

V případě, že v roce 2025 dojde k materializaci rizika negativního vývoje v oblasti rezervací přepravních kapacit mezi systémy, konzultační dokument neobsahuje ani kvantifikaci, ani bližší popis způsobu stanovení výnosů potřebných k úhradě nákladů nezbytného rozsahu kritické infrastruktury tak, aby provozovatel přepravní soustavy mohl v budoucnu plnit povinnosti zajistit bezpečný, spolehlivý a hospodárný provoz, údržbu, obnovu a rozvoj přepravní soustavy, a rovněž nedocházelo k nežádoucímu odstavování částí soustavy v budoucnu využitelných pro sector-coupling a přechod na nízkouhlíkové plyny a vodík.

Navrhujeme, aby konečné rozhodnutí ERÚ podle článku 27 odst. 4 NC TAR zahrnovalo i konkrétní kvantitativní specifikaci či popis způsobu propojení výnosů v režimu výnosového a cenového stropu k dosažení úrovně výnosů zaručujících úhradu nákladů nezbytného rozsahu kritické infrastruktury.

7. NÁVRH JEDNOROČNÍHO OBDOBÍ PLATNOSTI SAZEB (2025) NEPOSKYTUJE ŽÁDOUCÍ VÝHLED TARIFŮ NA DELŠÍ OBDOBÍ PRO ZÁKAZNÍKY A NEPOSKYTUJE PŘIMĚŘENOU MÍRU DLOUHODOBĚJŠÍ JISTOTY PRO PROVOZOVÁNÍ PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY

Připomínka ke straně 9, kapitola 7.1 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

I přes objektivními důvody způsobenou existující nejistotu ohledně budoucích tranzitních toků přes Českou republiku, která je uvedena jako důvod pro omezení období platnosti sazeb pouze na jeden rok (2025), není takový postup optimální pro poskytnutí vyšší jistoty cenového výhledu pro zákazníky, ale zejména není vhodný z hlediska prohlubování budoucí nejistoty provozovatele přepravní soustavy ohledně nastavení dlouhodobějšího a stabilnějšího regulačního a cenového rámce. Tato nejistota ovlivňuje i přístup ratingových agentur a bank k hodnocení společnosti, způsobuje problémy z hlediska zajištění a plánování dalšího financování provozu a investic, a v neposlední řadě omezuje i výhled pro splácení závazků společnosti.

Navrhujeme zavedení regulatorního režimu jediného výnosového stropu (viz připomínka v bodě 1), případně poskytnutí regulatorních záruk zaručujících úhradu nákladů nezbytného rozsahu kritické infrastruktury (viz připomínka v bodě 6), a to pro dlouhodobější období v budoucnosti.

8. NEJISTOTA SPOJENÁ S ÚHRADOU NÁKLADŮ INFRASTRUKTURY S EXISTUJÍCÍ VÝJIMKOU Z PŘÍSTUPU TŘETÍCH STRAN (PLYNOVOD GAZELA) A S JEJÍM POSTAVENÍM V REGULACI

Připomínka ke straně 7, kapitola 6.2 NC TAR dokumentu

Odůvodnění připomínky:

Konzultační dokument se omezuje na popis právního stavu souvisejícího s historicky udělenými výjimkami z přístupu třetích stran a vlastnického oddělení u plynovodu Gazela. S vědomím toho, že na německé straně byly v případě navazujícího plynovodu OPAL předmětné výjimky zrušeny a že náklady infrastruktury Gazela zůstávají v důsledku změny toků plynu v EU a odklonu od ruského plynu nehranzeny, neposkytuje konzultační dokument žádnou indikaci ohledně regulatorního přístupu reagujícího na změněnou situaci a ponechává břímě neuhrazených nákladů a rizika dalšího provozování této infrastruktury výlučně na provozovateli přepravní soustavy.

Domníváme se, že výjimky (v terminologii českého zákona dočasná omezení) z přístupu třetích stran a vlastnického oddělení je nutné posuzovat ve vztahu k okolnostem, které vedly k jejich udělení. V kontextu událostí, k nimž na straně NET4GAS došlo v době od udělení výjimek do současnosti, se domníváme, že pominuly důvody pro to, aby tato infrastruktura byla regulatorně posuzována jinak než zbývající část přepravní soustavy. V první řadě se certifikace NET4GAS jako nezávislého provozovatele přepravní soustavy vztahuje i na plynovod Gazela. Nezávislost NET4GAS zajistila rovné podmínky mezi dodavatelem plynu k získání přístupu ke kapacitě plynovodu Gazela.

Plynovod Gazela byl od počátku vnímán ve spojení s německým plynovodem OPAL, tzn. plynovodem mezi Greifswaldem na německém pobřeží Baltského moře a Olbernhau / Brandovem na česko-německé hranici, budovaným ve stejné době jako plynovod Gazela. Takto plynovod Gazela vnímal i ERÚ ve svém finálním rozhodnutí ve věci dočasného omezení povinnosti umožnění přístupu třetích osob (str. 7 – 8 rozhodnutí Úřadu č. j. 02786-5/2011-ERU ze dne 28. července 2011).

Přiznání dočasného omezení pro plynovod Gazela následovalo až po přiznání výjimky z povinnosti umožnění přístupu třetích osob německým regulátorem pro plynovod OPAL v roce 2009. Evropská

komise poté ve svém rozhodnutí ve věci dočasného omezení pro plynovod Gazela opakovaně odkazovala na rozhodnutí ve věci OPAL.

Pro ilustraci lze odkázat např. na bod 56 výše uvedeného rozhodnutí Komise, kde Komise – při posuzování délky dočasného omezení – výslovně uvedla, že „doba trvání vynětí pro plynovod Gazela musí být omezena na dobu trvání vynětí pro plynovod OPAL“. Z tohoto důvodu pak Komise požadovala zkrácení doby dočasného omezení pro plynovod Gazela z 23 let (původně přiznaných Úřadem) na 22 let (přiznaných německým regulátorem pro plynovod OPAL); tomuto požadavku Úřad ve svém druhém rozhodnutí ve věci vyhověl.

Předně platí, že pozice plynovodu Gazela je v české přepravní soustavě obdobná pozici plynovodu OPAL v německé přepravní soustavě. Plynovod Gazela je technicky propojen s regulovanou přepravní soustavou a může sloužit pro vnitrostátní přepravu v dynamicky se měnícím prostředí na trhu s plynem (a v budoucnu též pro přepravu vodíku). Jestliže v německé situaci takováto situace vede regulátora k zahrnutí 80% podílu GASCADE na plynovodu OPAL do regulované báze aktiv, domnívá se společnost NET4GAS, že je na místě uvážit obdobný postup též v českém prostředí ve vztahu k plynovodu Gazela.

Takový postup ostatně plně odpovídá návrhu regulační změny předloženému ze strany společnosti NET4GAS, dle kterého do regulované báze aktiv patří veškeré části přepravní soustavy, tedy včetně plynovodu Gazela. Navíc bychom chtěli dodat, že 10% kapacity plynovodu Gazela nikdy nepodléhalo výjimce z přístupu třetích stran. Proto tedy by související podíl nákladů měl být zahrnut do standardního regulačního režimu již nyní.

Dále je třeba vnímat výše nastíněnou úzkou vazbu mezi výjimkou pro plynovod OPAL a dočasným omezením pro plynovod Gazela, jež byla v příslušných rozhodnutích výslovně reflektována, a na níž jsou příslušná rozhodnutí zčásti založena. Tato vazba byla natolik významná, že délka dočasného omezení pro plynovod Gazela byla stanovena tak, aby ani o jediný rok nepřekračovala délku výjimky pro plynovod OPAL. Jestliže nyní byla výjimka pro plynovod OPAL zrušena, má společnost NET4GAS za zřejmé, že dočasné omezení pro plynovod Gazela rovněž pozbylo svého smyslu; z hlediska zastávaného Komisí by pak už patrně nemělo být nadále udržováno v účinnosti.

Jestliže tedy došlo rozhodnutím německého regulačního úřadu ke zrušení výjimky z povinnosti umožnění přístupu třetích stran ohledně majoritní většiny přepravní kapacity plynovodu OPAL, neodpovídá přístup Energetického regulačního úřadu v případě nezahrnutí plynovodu Gazela pod regulační režim zaručující úhradu jeho nákladů logice koordinovaného přístupu členských zemí, na jejímž základě byl plynovod Gazela vybudován a příslušné výjimky uděleny.

Navrhujeme zahrnutí nákladů plynovodu Gazela do regulačního režimu zaručujícího úhradu jeho nákladů, neboť již neplatí původní předpoklad normálního provozního stavu zmíněný v konzultačním dokumentu, ve kterém plynovod sloužil výhradně k tranzitní přepravě plynu z plynovodu OPAL dále na jih Německa, a tedy může být potenciálně využíván i pro potřeby budoucího zásobování České republiky či k budoucí přepravě bezemisních plynů – viz kapitola 6.3 konzultačního dokumentu (Připravenost přepravní soustavy na vodík). Ostatně i Komise dospěla k závěru, že plynovod Gazela zlepší bezpečnost dodávek pro Českou republiku, bude-li nový

hraniční bod Brandov pro účely obchodování s plynem z/do Německa považován za jeden společný vstupní/výstupní bod spolu se stávajícím výstupním/vstupním bodem Hora Svaté Kateřiny.

ZÁVĚR

Domníváme se, že za současné situace obtížné předvídatelnosti a převládajícího rizika vyplývajícího z úrovně tranzitních toků by zavedení režimu jediného výnosového stropu bylo logickým a optimálním řešením pro zachování potřebné stability provozovatele přepravní soustavy, nenarušilo by legislativní pravidla a nezpůsobilo křížové dotace.

Při zvážení celkového kontextu cenové konkurenceschopnosti tranzitní přepravy přes Českou republiku a za účelem posílení motivace k rezervacím kapacit sledujeme, že například úroveň našich multiplikátorů je komparativně nižší a pro obchodníky s plynem pravděpodobně nevytváří příslušnou ekonomickou pobídku k rezervacím dlouhodobějších kapacit. Za úvahu by rovněž stálo, zda by takovou pobídkou mohla být nějaká forma cenové výhody (jakási obdoba sezónního faktoru) při rezervaci dlouhodobějších ročních kapacit (více než jen na jeden následující rok). Navrhovali bychom zahájit detailnější diskusi na tato témata v souvislosti s přípravou následující NC TAR konzultace.

Přes současný i očekávaný krátkodobý efekt nízkých tranzitních toků plynu v nejbližších letech vidíme v delším časovém horizontu pozitivní výhled mezinárodní přepravy plynu v důsledku přechodu Evropy od uhlí k zemnímu plynu (např. v důsledku rostoucí role plynových elektráren) a později k bezemisním plynům. Významná část současné plynárenské infrastruktury tak může být k přepravě bezemisních plynů, popřípadě i CO₂ (viz očekávané sdělení EK ohledně tzv. „Industrial carbon management for the EU“) již v nedaleké budoucnosti využita. To například ukazují konkrétní kroky směřující k realizaci německé vodíkové sítě „KernNetz“, jimiž se postupně překonávají překážky a nastavují pravidla pro její budoucí financování. Česká republika by měla, s ohledem na své specifické podmínky, tuto cestu následovat a naplnit strategii a cíle, ke kterým se ohledně dekarbonizace zavázala, včetně podpory transformace plynárenské infrastruktury.

FORMÁLNÍ PŘÍPOMÍNKY

strana 10, kapitola 7.3, strana 14, kapitola 7.4 NC TAR dokumentu

Referenční a cílový model se mj. liší i objemem celkových výnosů; referenční model nezahrnuje rizikovou přírážku pro režim cenového stropu (cílové výnosy), a tedy ceny, které jsou jeho prostřednictvím stanoveny, odpovídají režimu jediného výnosového stropu s omezeným rizikem a s WACC 6,51 % (v předcházející kapitole 7.2 je však uveden duální režim a cenový strop s WACC 9,35 %). Tento výnosový rozdíl není uveden ani ve srovnání orientačních referenčních cen v kapitole 7.8.

strana 15, kapitola 7.8 NC TAR dokumentu

Kapitola by patrně měla obsahovat i srovnání referenčních cen podle čl. 8 NC TAR a výsledných cílových cen po provedeném benchmarku dle čl. 6, bod 4., písm. a) NC TAR.

strana 3, kapitola 2 NC TAR dokumentu

Druhá věta byla zřejmě míněna takto:

„Konzultační dokument uvádí návrh metodiky stanovení přepravních tarifů a příslušných regulovaných cen za službu přepravy k jeho veřejné konzultaci.“

strana 22, kapitola 8.3., Graf 5 NC TAR dokumentu

Dle cenového rozhodnutí je formální název DSO EG.D, nikoli E.OND.

S pozdravem,

Luboš Strachota
Senior manažer
Regulační záležitosti
NET4GAS, s.r.o.